

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4CdoPr/9/2024
Identifikačné číslo spisu:	5921200769
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5921200769.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu C.. P. B., narodeného XX. F. XXXX, Ž., Č. Č.. XXX/X, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária BURIK s. r. o., Martin, Námestie Svetozára Hurbana Vajanského 2, IČO: 52 804 364, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Všeobecná úverová banka, a. s.; skrátený názov: VÚB, a. s., Bratislava, Mlynské nivy 1, IČO: 31 320 155, o určenie neplatnosti výpovede, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B3-21Cpr/15/2021, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. októbra 2023 sp. zn. 15CoPr/12/2023, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31. októbra 2023 sp. zn. 15CoPr/12/2023 zrušuje a vec vracia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 02. mája 2023 č. k. 21Cpr/15/2021-168 výrokom I. určil, že je neplatná výpoveď z pracovného pomeru založeného medzi žalobcom ako zamestnancom a žalovanou ako zamestnávateľom pracovnou zmluvou zo dňa 20. januára 2006, danou žalobcovi zo strany žalovanej listom zo dňa 10. novembra 2020, doručeným žalobcovi 11. novembra 2020; II. priznal žalobcovi voči žalovanému náhradu trov konania v pomere úspechu 100 %. Rozsudok bol účinne doručený právnomu zástupcovi žalobcu 30. júna 2023, žalovanej 30. júna 2023.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej uznesením z 31. októbra 2023 sp. zn. 15CoPr/12/2023 odvolanie odmietol, pretože odvolanie žalovanej bolo podané oneskorene; žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Vychádzal z toho, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bol odvolateľke účinne doručený 30. júna 2023 a lehota 15 dní na podanie odvolania jej začala plynúť nasledujúci deň (01. júla 2023). Posledný 15. deň pripadol na deň 15. júla 2023 (sobota, deň pracovného pokoja) a tak posledným dňom na podanie odvolania bol pondelok 17. júla 2023 (§ 121 ods. 1, ods. 2, ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Keďže ale odvolateľka zverila odvolanie poštovému podniku (§ 107 ods. 1 písm. a) CSP) na odoslanie až 20. júla 2023, stalo sa tak

neskoro a po uplynutí lehoty na podanie odvolania. Na uvedenom základe odvolací súd odvolanie žalovanej odmietol ako odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene (§ 386 písm. a) CSP) s tým, že táto rozhodujúca právna skutočnosť vylučuje vecné preskúmanie odvolania. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

3.1. S poukazom na ustanovenia § 125 ods. 1, ods. 2 CSP zrekapitulovala chronológiu doručovania rozsudku súdu prvej inštancie a okolností podania jej odvolania: 30. júna 2023 bol žalovanej doručený prvoinštančný rozsudok; lehota na podanie odvolania uplynula dňom 15. júla 2023, nakoľko však tento deň pripadol na sobotu, v zmysle § 121 ods. 4 CSP to bol pondelok 17. júla 2023. Žalovaná 14. júla 2023 o 16.27 hod. z emailovej adresy R.@vub.sk odoslala Mestskému súdu Bratislava IV podanie v elektronickej podobe, vo forme emailovej správy, na adresu podatelnaMSBA4@justice.sk, s predmetom správy B3-21Cpr/15/2021_B. c/a VUB_odvolanie s nasledovným znením: Dobrý deň, v prílohe zasielame súdu odvolanie v právnej veci žalobcu C.. P. B. proti žalovanému Všeobecná úverová banka, a.s. o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, vedenej pôvodne na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 21Cpr/15/2021, v súčasnosti na Mestskom súde Bratislava IV pod spis. zn. B3-21Cpr/15/2021. Podanie bude doručené aj poštou. S pozdravom... Samotná emailová správa obsahovala dve prílohy, označené nasledovne: 202307_odvolanie, E._poverenie. Následne, ako sa uvádza aj v napadnutom uznesení, totožné podanie spolu s prílohami bolo 20. júla 2023 podané na poštovú prepravu a odoslané doporučené Mestskému súdu Bratislava IV aj v listinnej podobe.

3.2. Podľa dovolateľky procesná lehota je zachovaná aj v prípade, keď je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu v posledný deň lehoty mimo pracovného času (do polnoci tohto dňa). Podanie vo veci samej v elektronickej podobe bez autorizácie je potrebné dodatočne doručiť buď v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe s autorizáciou. Akcentovala, že ak je súdu doplnenie tohto úkonu riadne doručené v lehote, nastávajú jeho účinky okamihom, kedy súdu došlo podanie v elektronickej podobe, a to aj bez ohľadu na úradné hodiny. Nestotožnila sa s názorom odvolacieho súdu o oneskorení podaní odvolania, nakoľko odvolací súd v odôvodnení nijakým spôsobom nereflektoval skutočnosť, že žalovaná doručila odvolanie v elektronickej podobe bez autorizácie už 14. júla 2023 o 16.27 hod. a následne ho (v lehote do 10 dní) 21. júla 2023 doručila súdu prvej inštancie v listinnej podobe. Odvolaciemu súdu fakticky vyčítala nedostatočné zistenie skutkového stavu veci a zmätočný procesný postup spočívajúci v popretí objektívnej reality. K preukázaniu tvrdení preložila kópiu e-mailových podaní, ktoré následne doplnila písomným odvolaním zaslaným prvoinštančnému súdu poštou. S ohľadom na vyššie žiadala odvolací súd v súlade s § 444 CSP odložiť právoplatnosť uznesenia odvolacieho súdu a v zmysle § 449 ods. 1 v spojení s § 450 CSP napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu zdôraznil, že žalovaná nevyužila portál eŽaloby, alebo podanie do elektronickej schránky orgánu verejnej moci (§ 25 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente), ale klasickú e-mailovú službu na podanie elektronického neautorizovaného podania (odvolania). Pre zachovanie lehoty na podanie odvolania nie je preto rozhodujúci okamih odoslania e-mailu, ale okamih doručenia e-mailovej správy súdu, pritom za doručené sa považuje odvolanie v deň doručenia e-mailu súdu, i keď sa tak stalo po úradných hodinách súdu (2Obdo/12/2016). Rozhodným je moment, keď bola e-mailová správa doručená príslušnému súdu, a nie moment odoslania tejto e-mailovej správy (IV. ÚS 115/2020). Žalobca v tomto kontexte pripomenul, že preukázanie momentu odoslania e-mailu bežnými prostriedkami, napr. prostredníctvom tzv. screenshotu, t. j. fotografie obrazovky (ktorý zvolila aj žalovaná), alebo pokročilejšími prostriedkami, napr. prostredníctvom exportu dát zo serverového logu vo formáte textového súboru, je pre zručnú osobu pomerne ľahko pozmeniteľným dôkazom (obdobne IV. ÚS 115/2020). Uviedol, že žalovaná sa snaží preukázať odoslanie e-mailu od „E. R.“ snímku, ku ktorej je však potrebné uviesť nasledovné: - „E. R.“ (vľavo-hore snímky) nie je platný názov e-mailového účtu (ako napr. podatelnaMSBA4@justice.sk); - snímka nie je snímku celej obrazovky, nevyplýva z nej ako, kedy a kým bola vyhotovená, a teda je celkom narušená jej autenticita; takéto

snímky môžu byť ľahko vytvorené a pozmenené; zo snímky ďalej nevyplýva ani to, či sa jedná o reálne odoslanú správu alebo aspoň snímku zložky „odoslané správy“; - v praxi zároveň mohlo dôjsť k poruche na serveri odosielateľa a k odoslaniu správy vôbec nemuselo dôjsť; - nakoniec, k poruche mohlo dôjsť aj na strane súdu, keď v dôsledku akejkoľvek poruchy napr. server súdu správu neprijal; dôležité je pritom reálne doručenie e-mailu súdu. Mal za to, že dovolateľka nepredložila dôkazy spôsobilé preukázať doručenie správy súdu. Absencia doručenia správy súdu vyplýva aj z obsahu elektronického súdneho spisu, v ktorom sa záznam o doručení akéhokoľvek e-mailu nenachádza.

5. Žalovaná v dovolacej replike k vyjadreniu žalobcu v celom rozsahu zotrvala na svojej dovolacej argumentácii; k nepriamym obvineniam žalobcu o možnom narušení autenticity dôkazov poznamenala, že sú nepatričné a neprofesionálne a odmietla akékoľvek pokusy o diskreditáciu takýmito neopodstatnenými obvineniami.

6. Podľa § 444 ods. 2 CSP ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

7. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 ods. 2 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

9. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. V danom prípade žalovaná uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Najvyšší súd už v judikátoch R 23/1994 a R 4/2003 (ďalej v rozhodnutiach sp. zn. 1Cdo/41/2000, 2Cdo/119/2004, 3Cdo/108/2004, 3Cdo/231/2008, 4Cdo/20/2001, 5Cdo/434/2012, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/142/2013, 3Cdo/98/2015) vydaných do 30. júna 2016 považoval za prípad odňatia možnosti konať pred súdom postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo odvolací súd odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané.

12. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd skúmal, či odmietnutie odvolania žalovanej odvolacím súdom vykazovalo znaky procesného postupu znemožňujúceho strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle CSP.

13. Podľa § 362 ods. 1 prvá veta CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

14. Podľa § 121 ods. 5 CSP lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené

elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

14.1. Podľa § 125 ods. 1 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

14.2. Podľa § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

15. V preskúmvanej veci dovolací súd z obsahu spisu tak, ako ho mal k dispozícii aj odvolací súd, zistil, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bol žalovanej doručený 30. júna 2023 (viď č. I. 179 spisu).

15.1. Posledný deň na podanie odvolania podľa § 362 ods. 1 CSP pripadol na 15. júla 2023, nakoľko však bola v tento deň sobota, v zmysle § 121 ods. 4 CSP ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň, v tomto prípade pondelok 17. júla 2023.

15.2. Žalovaná odvolanie na poštovú prepravu podala až 20. júla 2023, ako správne poznamenal aj odvolací súd, avšak ešte predtým, v piatok 14. júla 2023 o 16.27 hod., podľa tvrdení dovolateľky, urobila podanie vo veci samej v elektronickej podobe bez autorizácie a e-mailom (ktorý sa nenachádza v spise) z emailovej adresy R.@vub.sk odoslala Mestskému súdu Bratislava IV podanie na adresu podatelnaMSBA4@justice.sk, s predmetom správy B3-21Cpr/15/2021_B.M. c/a VUB_odvolanie s nasledovným znením: „Dobrý deň, v prílohe zasielame súdu odvolanie v právnej veci žalobcu C.. P. B. proti žalovanému Všeobecná úverová banka, a. s. o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, vedenej pôvodne na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 21Cpr/15/2021, v súčasnosti na Mestskom súde Bratislava IV pod spis. zn. B3-21Cpr/15/2021. Podanie bude doručené aj poštou. S pozdravom...“ Emailová správa má obsahovať dve prílohy, označené: 202307_odvolanie, E. poverenie. Následne, totožné podanie spolu s prílohami (v lehote do 10 dní), žalovaná doručila 21. júla 2023 súdu prvej inštancie aj v listinnej podobe.

15.3. Žalovaná okrem fotografie obrazovky e-mailovej správy zo 14. júla 2023 s predmetom B3-21Cpr/15/2021_B. c/a VUB_odvolanie (č. I. 218 spisu), dovolaciemu súdu predložila aj tzv. prehľad logov e-mailu vyexportovaného zo systému Symantec (nesprávne očíslovaný pod č. I. 36 súdneho spisu vzadu). Antispamovým systémom Symantec prechádzajú všetky odosielané a doručované emailové správy žalovaného; z jeho exportovaných dát sa javí, že 14. júla 2023 o 16:26:56 hod. bola od odosielateľa (SENDER) R.@vub.sk odoslaná adresátovi podatelnaMSBA4@justice.sk správa s predmetom (SUBJECT) b3-21cpr/15/2021_B. c/a vub_odvolanie s prílohami (ATTACHFILTER) 202307_odvolanie.pdf, raková_poverenie.pdf, ktorá bola doručená (DELIVER) adresátovi podatelnaMSBA4@justice.sk, IP adresa 195.80.181.177:25 dňa 14.07.2023 o 16:27:02 hod.

16. Za zmienku stojí skutočnosť, že doručenie predmetného odvolania v elektronickej podobe bez autorizácie spolu s prílohami, Mestský súd Bratislava IV nevyznačil a neopatril ho prezenčnou pečiatkou a nie je dodnes súčasťou spisu; to vysvetľuje, prečo odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal (iba) zo skutočnosti, že odvolanie v listinnej podobe žalovaná zverila poštovému doručovateľovi na odoslanie až 20. júla 2023, teda po uplynutí lehoty na podanie odvolania.

17. Z vyššie uvedeného je zrejmé, čo bude úlohou odvolacieho súdu; v rámci skúmania splnenia podmienok prípustnosti odvolania, ktorou je aj včasnosť jeho kvalifikovaného podania, pri posudzovaní zachovania lehoty na podanie odvolania, bude vychádzať nielen z okamihu odovzdania odvolania poštovému prepravcovi (20. júla 2023), ale z výsledkov oficiálneho dopytovania a žiadosti o súčinnosť Mestského súdu Bratislava IV (najvhodnejšie priamo u predsedníčky súdu) bude tiež skúmať, či k doručeniu odvolania žalovanej v elektronickej podobe bez autorizácie došlo už skôr, t. j., či

podatel@namsba4@justice.sk od odosielateľa R.@vub.sk fakticky prijala e-mailovú správu s predmetom (SUBJECT) b3-21cpr/15/2021_B. c/a vub_odvolanie s prílohami (ATTACHFILTER) 202307_odvolanie.pdf, E_poverenie.pdf, ktorá mala byť doručená (DELIVER) adresátovi podatel@namsba4@justice.sk, IP adresa 195.80.181.177:25 dňa 14.07.2023 o 16:27:02 hod.

18. Dovolací súd v tejto súvislosti a pre eventualitu, že by mal odvolací súd aj po prípadnom bezvýslednom dopytovaní naďalej pochybnosti o včasnosti doručenia odvolania žalovanou, pripomína (a v minulosti to opakovane konštatoval), že ak záver o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku nie je preukázaný mimo rozumných pochybností, treba vychádzať z predpokladu, že opravný prostriedok v zákonnej lehote podaný bol (m. m. 3Cdo/196/2009, 3Cdo/226/2011, 3Cdo/228/2011, 3Cdo/196/2012, 3Cdo/294/2013, 3Cdo/38/2015, 7Cdo/52/2021). Najvyšší súd tieto závery formuloval aj pod vplyvom ústavnoprávných náhľadov Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré boli vyjadrené napr. v rozhodnutiach III. ÚS 331/04, II. ÚS 63/06, I. ÚS 118/07, IV. ÚS 324/07, III. ÚS 249/08.

19. Sumarizujúc vyššie uvedené možno konštatovať, že záver odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania ako takého, ktoré žalovaná podala po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na podanie odvolania, je predčasný, bez zisťovania skutočnej doby jeho doručenia na súde prvej inštancie. Konanie na odvolacom súde preto trpí vadou zmätočnosti v intenzite porušujúcej právo žalovanej na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolaciemu súdu nezostalo iné ako dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

20. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec dovolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

21. Rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.